1885. XVII. évtolyam. 50. szám. Szerda, márczius 11.

EGYHÁZKERÜLETI NAGYKÖNYVTÁR DEBRECEN

Előfizetési árak:
Helyben és póstán küldve.
Egy évre . . . . 10 frt—kr.
Fel évre . . . . 5 „—„
Negyed évre . . 2 „50 „
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény főpiacz, Vecsey-ház földszin, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.
Előfizethetni helyben
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalok utján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.
Megjelen naponkint, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési dij:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmü s többszöri hirdetések alku szerint a legolcsóbb árért vétetnek fel. Bélyegdij minden különbeiktatásért 30 kr.
„Nyilttér“-ben megjelenő közlemény minden petit sora 20 kr.
Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHERMAN H. közv. irodájában is.
Név nélkül vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Az öreg honvédek.

(S—t.) A mult idők romján tisztességben, becsületben megőszült honfiak. A miért vérök hullott s a zivataros napok kinjait átszenvedték: a független Magyarország nem létezik. A kik azért a nagy eszméért haltak meg: már idestova négy évtized óta lakói a temetőnek.

Csöndes, nyugodt emberek! Milyen jó nekik álmodni az örökkévalóságban s nem tudni azt, hogy a sorokból ki nem dőlt bajtársak idefent viaskodnak, egymás ellen törnek s az egyéni harcz tárgya egy ember, a kit átok kisér átkos utján a nemzet részéről, akinek parancsszavára meghalni nem volt segély a haza javára, mert ő azalatt az oroszokkal a béke-pipa füstjét eregette. . .

Az agg honvédek szeme könybe borul rá még most is. Ott haldokolnak a legjobb vitézek a véres mezőkön; az életben maradtaktól erőszakkal elveszik Világos alatt a katonának legdrágább kincsét, az aczélt; aztán negyedfél évtized mulva — isten tudja, minő érdekből — az árulás tényét hitvány okoskodásokkal mentegetni igyekeznek s még azoktól is megkivánják a szentesitést, a kik a legsötétebb bünt nemcsak tudták, hanem sulyát érezték.

Szomoru eredményt tüntet föl az orsz. honvédgyülés vitájának lefolyása, mely pár nap előtt történt.

A mult nagy hagyományait eszmében és igazságban fenntartók egyrészénél is érvényesült tehát a hatalom parancsa, melyet utasitásokban és személyében Tisza László, a mindenható miniszter testvére képviselt.

Az országos honvédgyülés tagjainak egyrésze »vád«-nak nevezte a szabolcsmegyei honvédegyesület által szerkesztett inditványt, mely szerint »mondja ki az orsz. honvédgyülés, hogy Görgey Arthur ellen a honárulás vádját fenntartja s őta hazára erkölcsileg halottnak nyilvánitja.«

Hét óra hosszai vita volt szükséges, hogy nyolcz szótöbbséggel kimondatott a rövid szavakba foglalt igazság, Tisza László elnöklete alatt!

A hatalom befolyása nagy, a hatalom keze igen hosszu. De azt nem vártuk volna, hogy az ujkor legdicsőbb szabadságharczának agg férfiai elé parancsként irják ki a rut árulás igazolását, hogy azok könyezve legyenek kénytelenek egymás ellen vitázni oly kérdésben, a mely a nemzet meggyőződése szerint csakugyan árulás volt.

»Igy bocsátják el az öreg katonákat.« Még azt sem akarták nekik megengedni, hogy mint a szabadságharcz részesei s élő alakjai itéljenek olyan ügyben, melynek elbirálására ők első sorban az illetékesek.

Hála és elismerés annak a 8 főnyi többségnek, s általában a honvédgyülés parancsszóra nem itélő többségének, a mely megmentette a nemzetet attól a kinos benyomástól, hogy épen márczius 15-ke előtt egy két nappal a hivatalos itélet igazolja a Görgey árulását.

Görgeyt a nemzet elitélte. A honvédegyletek az országban mind elitélték. — Az orsz. honvédgyülés többsége szintén elitélte.

Márczius 15. emléke leng e felett a sötét ügy felett s ez az emlék, ép ugy, mint az orsz. honvédgyülés határozata a kárhoztató itélet alakjában, azt hangoztatja, hogy márczius 15 ke után aug. 13-a a magyar nemzet romlása volt.

Szegény agg honvédek! Hogy még a kérdést saját gyülésteken vetik föl: vajjon mi az igazság?!

= **Az angol parlamentből.** Az alsóház tegnapi ülésén elfogadta a hadügyminiszter azon inditványát, hogy a hadsereg létszáma 3000 emberrel szaporittassék. Hartington kijelenté, hogy a kormány mindig tudatában volt annak, hogy a Khartum ellen való nyomulás és a mahdi hatalmának megtörése szükséges. Graham hadteste 12.000 emberből fog állni s feladata leend, hogy szétverje az Osman Digmához csatlakozott törzseket, megnyissa az utat Berber felé és esetleg kooperáljon a Berber és Khartum ellen való nyomulásnál. A jövő évi hadi költségvetésben a hadsereg létszámának 15.000 emberrel való szaporitása irányoztatik elő. Ezután a ház 173 szavazattal 56 ellenében elfogadta a szudáni expedicziő költségeire, a szuakim-berberi vasut épitésére szükségelt hitel beleszámitásával kért póthitelt, valamint 88 szavazattal 23 ellenében azon javaslatot is, hogy Indiából csapatok küldessenek Szudánba. Fitz-Maurice államtitkár válaszolván Labouchére kérdésére, elolvassa Granville lordnak márcz. 9-ről kelt levelét, melyben az van elmondva, hogy Granville nem értesült Bismarck herczegnek 1884. május 5-ről kelt táviratáról s arról még csak röviddel ezelőtt tudomása sem volt. Münster gróf német nagykövet és Bismarck Herbert gróf később közölték vele, hogy az egyiptomi ügyeket illetőleg a német kormány alig követheti eddigi barátságos eljárását, ha Angolország a gyarmatositási kérdésekben továbbra is barátságtalan magatartást fogna tanusitani. Granville tagadja, hogy Angolország barátságtalanul viselte volna magát és ugy miniszter-társai, mint a saját nevében azt az igéretet tette, hogy jövőben barátságosabb eljárást fog követni. Akkor ugy Bismarck hg., mint Bismarck Herbert gr. megelégedésöket nyilvánitták ez igéretök fölött. A feszültség, mely azóta keletkezett, azon komoly véleménykülönbségből támadt, mely a két kormány közt az iránt merült föl, vajjon megtartattak-e amaz igéretek, vagy nem. Ő nem akarja az akkor folyt vitát megujitani, annál kevésbbé, mert oka van remélni, hogy e surlódás feledésbe fog merülni. Münster gr. a Bismarck Herbert gróffal folytatott tanácskozásoknál nem volt jelen, mert nem szokás, hogy a nagykövet és első titkára egyidőben jőjjenek. Abból, a mit főnnebb elmondott, kitünik, hogy ő egyáltalán nem panaszkodhatott Bismarck grófnak a miatt, hogy nem közöltetett vele az a távirat, melyről tudomása sem volt s a mely, ugy látszik, titkos távirat volt, a politikai helyzetre vonatkozott és az volt a czélja, hogy Münster grófnak irányadóul szolgáljon. Gorst tudni kivánja, hogy azóta megkapta-e már a külügyminiszterium Bismarck május 5-ki táviratának másolatát és hogy az a parlament elé fog-e terjesztetni. Fitzmaurice azt kivánja, hogy e kérdés bejelentessék.

Bátori Sulcz Bódog
1804—1885.

Bátori Sulcz Bódog, az önvedelmi háboru 23 csatájának hőse, a kinek neve ott szerepel a történelemben, a kápolnai, nagysarlói, budavári honvéd hőstettek örökre emlékezetes diosó lapján Kövesdi magányában elhunyt. Az 1848/49 iki szabadságharcz tábornokai közül most már csak hárman vannak életben: Klapka, Perczel és még egy.

Bátori Sulcz Bódog 1804. január 14-én Barsmegyében, Körmöczbanyán született. Atyja, azelőtt mérnökkari őrnagy az osztrák hadseregnél, erős magyar érzületü, a mellett tekintélyes, tudományosan képzett férfiu volt, ki még külső viseletében is megőrizte mindig magyarosságát. Anyja Benkó Josefa erdélyi származásu müvelt urhölgy volt, ki saját öt gyermekén kivül több más szegény árva gyermeket is fölnevelt. Sulcz Bódog a kassai premontreiek növeldéjében Schedelnek, a későbbi Toldi Ferenczneк volt szobatársa, a bölcselet es a jogot a kassai akadémián végezte el. 1826 január havában katona lett.

Mint hadapród a Bakonyi-ezredbe állott Beszterczebányán, innen Komáromba tették át, majd Millanóba vezényelték. 1831-ben Hess ezredes oldala mellett, Körber hadnagygyal együtt a hadi-utasitások kijavitásán müködött; 1836-ban dandárnoki hadsegéddé lőn báró de Flette tábornok oldala mellett. 1836-ban a gránátos zászlóaljhoz helyezték át, a hol Damjanics akkor főhadnagy volt. Ugyanitt volt százados Lahner, a későbbi honvédtábornok, s mind a hárman jó barátokká lettek. 1847-ben tudtára adták Sulcznak, hogy fülbaja miatt szolgálatra képtelennek nyilvánitották.

1848 márt. 18-án kiütött Milanóban a forradalom. Sulcz, kit mint szolgálatra képtelent hazabocsátottak, mint önkéntes ismét századába lépett; tiszttársainak bebizonyitandó, hogy fülbaja daczára is képes hivatásának megfelelni. A támadó csapat parancsnoka Sulczot az előcsapat vezényletével bizta meg, a ki az ellenséget állásából kiverte s futásra kényszeritette. Az ütközet után egy Marcariához közellévő mezei lakban 11 dragonyost és 13 lovat fogott el. E kettős bravour tett után bucsut vett az ezredtől s elutazott külföldre. Ott meghallotta a szabadságharcz hirét és hazajött.

1848. decz. 20-án Szikszónál, 1849. jan. 4-én Kassánál, mint önálló vezér vivott harczokat. Kassánál leghátul maradván, egy szakasz osztrák chevaux-legers üldözőbe vette, de nemesvérü lova megmenté életét. Sulcz jan. 22-én és 23-án Bodrog-Kereszturnál, mint dandárparancsnok fényes győzelmet vivott ki a Peregen vezénylete alatt álló osztrák dandár fölött, a mely a magyarok erejét sokkal fölülmulta. Február 8-án Kápolnánál, márcz. 1-én Mező Kövesdnel, 6-án Szolnoknál, április 4-én Tápió-Bicskénél, 6-án Isaszegnél, 11-én Váczná, 19-én Nagy-Sarlónai harczolt, hol a 17-ik számu, barsi fiukból álló zászlóaljat rohamra vezetvén, a falu északi részét elfoglalta, az ellenséget kiverte, s a fényes győzelem kivivásának egyik főtényezője lett.

Résztvett a Komáromnál vivott csatákban, Budavár ostrománál, a vágmelleki hadmüveleteknél, jun. 11-én a komáromi véres harczban s végre Klapka György alatt, a szabadságharczunk egyik fénypontját képező kirohanásban Komárom várából, jul. végén és aug. elején s az azt követő nagy győzelemben, hol a herkályi, megerősitett ellenséges táboron diadalt vivott ki, mint önálló hadtestparancsnok. A kormány egy csatát nyert hadvezéri és egy harmadosztályu érdemjellel diszitette fel.

A szabadságharcz leveretése s a komáromi vár capitulátiója után, a minden vagyon nélkül való Sulcz ép oly szegényen tért vissza, mint a hogy odament, mert hiszen fizetését is rendesen a magukat kttüntetett honvédek közt osztotta ki s maga mindig pénz nélkül maradt. Elment testvéröcséhez Sulcz János garam kövesdi (Hontmegye) plébánoshoz, a ki vele szeretettel osztotta meg kenyerét. Azonban itt sem volt nyugta; mert bár személyének a komáromi capitulátió pontjai szerint sértetlennek kellett volna maradni: három izben fogták el, vizsgálat alá helyezték s hónapokon át sanyargatták, mig végre mégis szabadon bocsátották.

A hős hazafi érdemeit méltányolandó, a hontmegyei honvéd-egyesület 1869. január 6-án 1022 frt jutalmat szavazott meg neki, Andrássy Gyula gróf pedig miniszterelnöksége idejében 600 frt évi nyugdijat rendelt számára a rendelkezési alapból. Az Andrássy gr. távozása után azonban megvonták ezt a segélyt az elaggott hőstől. Bátori Sulcz Bódog végzett jogász volt, több tudományszakban, különösen a hadtanban alapos jártassággal birt. E mellett szép nyelvismeretei voltak; beszélt magyarul, németül, latinul, valamint olaszul s franczián folyékonyan. Bátori Sulcz Bódog 23 csatában vett részt, soha még egy karczolást sem kapott, de csákójáról 8-szor lőtték le a tollat, fehér köpenyegét pedig számtalan golyó furta át. Ő ezeket a lyukakat vörös és zöld posztóval szegette be. Bátori tudvalevőleg süket volt, de süketsége daczára nagyon kedvelte a zenét és maga is zongorázott, noha alig hallotta a mit játszott.

A komáromi kapitulaczió után ő is külföldre szándékozott kivándorolni, azt mondván, hogy nem szivelhetné egykori, az osztrák hadseregben szolgáló bajtársai henczegéseit és heczceléseit. Azonban erről lebeszélték és ő honában maradt Barsmegyében. Utóbb pedig Esztergommegyébe plébános fivéréhez költözködött és ott maradt halála napjáig. Bátori Sulcz Bódog természeti hibája, a süketség, sok tréfának szolgált alkalmul. A csatákban, midőn a leghevesebb ágyuzás folyt, rendesen azt szokta volt mondani: „Ugy tetszik, hogy azok az osztrák kutyák csatárláncza már diókat ropogtat.“ Az ágyuzást puskagolyók ropogásának tartván.

Bátori Sulcz Bódog süketsége daczára nagyon kedvelte a zenét és maga is zongorázott, noha alig hallotta a mit játszott, amint az Beethowennel is történt, ki öregségére megsüketült. Vitézsége mellett a legkedélyesebb, legjobb szivü ember és legjobb bajtárs volt, ki kész volt legnagyobb önfeláldozással mindenkin tehetsége szerint segiteni. Különben is leghübb hazafi. Egyike azoknak, kik leginkább ellenezték Komárom vára föladását.

= **Közép-Amerika.** Barrios, a guatemalai köztársaság elnöke, rendeletet bocsátott ki, mely szerint a közép-amerikai Egyesült-Államok egy köztársaságnak nyilvánittatnak. E terv megvalósitása végett Barrios az összes csapatok fölött átvette a főparancsnokságot.

A kormány élhetetlensége.

Csak az az állam boldog, melynek kormánya előrelátó politikat üz.

Egy gondos kormány felvirágoztathatja az államot: mig egy burleszk gondolkozásu, hatalmilag, anyagilag lesülyesztheti azt.

Magyarország a hősök hazája és ezt minden korszakban beigazolta. Hadverő hőseinek hirneve világra hatott.

Arra sem lehet panaszunk a multban, hogy táblabiráink gondoskodása a zöld asztal mellett csak a gravamenekre szoritkozott volna, mert őseink valódi született és hivatott törvényhozók voltak, a kor kivánalmaihoz alkalmazottan, és ha némi téren és tekintetben talán általunk — utódok által — rövidlátóknak tekintetik is müködésük; annak okozata a kor természetében és a hübéri rendszer uralmában rejlik.

Ujabb korunk története pedig oly tényezőket hozott felszinre, mikre bármely müvelt és haladó állam az önérzet üdvével tekinthetne.

A 48 előtti idők kimagasló alakjai igazolják ebbeli állitásunkat, mig az alig mult és jelen kor jelesei miatt sem lehet kétségbe esnünk, sőt a közelebbi főrendiházi reform. tárgyában lefolyt vita oly magaslatra emelte törvényhozóink szakképességét, hogy az általuk elfoglalt piedesztálra csak elismerőleg tekinthet a honfiui kegyelet.

Deha egyesek alakját köriti is a nimbusz, legkevésbbé mondhatjuk azt el kormányunk müködéséről, hogy az előrelátás és közjó politikáját folytatná.

Eltekintve kül- és belügyi politikánknak oly sok oldalról és általánosságban megtámadott mibasznaságától; — nem szellőztetve azon országos elégedetlenséget, mely Tisza Kálmán megjubilált tiz éves kormányzata ellen nyilvánul; — nem utalva e helyen és ezuttal az ő kormányzata alatt elharapódzott korrupczióuak veszélyes következményeire: csak kereskedelmi politikánk ügyetlen vezetésének illusztrálására hozunk fel egy ujabb példát, nem példát, hanem egy ujabb vádat.

Azt mondtuk, hogy egy gondos kormány felvirágoztathatja az államot, mig egy burleszk gondolkozásu, hatalmilag, anyagilag lesülyesztheti azt.

Ezen állitásunkat ismét fentartjuk. Magyarország tekintélyei, társulatai, egyletei, magánosok, hivatalos és nem hivatalos testületek, egyértelmüleg hangsulyozzák és kiáltják ker. miniszterünk fülébe, — hogy a magyar földbirtok és mezőgazdaság veszélyben forog, tehát a válság meredélyének szélén állunk. A proximus ardet Ucalegonnak jajveszékelésére azonban szakminiszter és kormány fülei süketek maradnak, mig az általunk csapott lárma hangjára a szomszéd kis állam, Románia figyelmessé lőn és oly ekzekutiv intézkedéseket foganatosit, melyek saját jól felfogott érdekének előnyére szolgálván, ami hátrányunkat idézik elő.

A gondos kis Románia kormánya, hogy a gabonájának kivitelét biztositsa s a külföld hasonnemü terményeiveli való versenyből győztesen kerüljön ki, a gabonára nézve a vasuti tarifát leszállitotta s ezen ténykedése által eszközölte azt, hogy gabonája még olcsóbban kerüljön a budapesti és bécsi piaczokra, mely versenyáradatban a magyar gazdaságnak meg kell fulladnia.

A bukaresti miniszterium — melynek szabad behozatala folytán vámterhekkel különben sem kell küzdenie — figyelemmel levén a gabona árhanyatlásra, önként segit gazdáin pár milliónyi állambevételt budgetéből inkább, feláldoz, csak hogy jól gondoskodólag segithessen gazdáin; ezzel eltörölvén a kiviteli és kikötői dijakat is és közel négy milliónyi frankot áldoz a gabnaszállitás nagyobb mérvü fejlesztésére.

Nálunk azonban a gazda pusztulhat, koldus botra juthat, Széchenyi Pál ur előtt a kincstári érdek a főtekintet, pedig ha kivitelünk nincs, az államkincstár, az állam vasutak jövedelme csökken, vagyis: amit a réven megnyerni vél a kormány, a vámon elveszti azt és emellett a nemzet adóképességét veszélyezteti és támadja meg, menthetetlen rövidlátólag.

A magyar mezőgazdaság betegségének gyógyitását iparvámokban kereső élhetetlen kormányunk tehetetlenségére e téren is reá mutatva, gazdaközönségünk teendője, hogy a kereskedelmi minisztert az ujabb veszély nagyságára figyelmeztetve követelje, hogy gabona kivitelünk teljes megrekedésének elháritása érdekében, a kivitelre szánt gabona vasuti dijára nézve tegyen oly engedményt, hogy azok a külföldre dijmentesen szállittassanak, a román gabonára nézve pedig állitson differencziális tarifákat s ez által még megmenthető a magyar nyersterények piacz- és kiviteli képessége.

...lon
...eumot
...kicsinyben)
...f Zelmos,
...nben.
...ő ALTONÁBA
1858-ban.
...it postán bérmentve 5 kilós
...középszerü 1 ko. 2. 2 ko. 3.75
...nagyszemü 1 ko. 3.15 2 ko. 5.90
...buklinge csmg. hal 45 d. 1 l. 2.05
...en aranysárg tartht. 400 d. 2 l. 2.—
...drb 2⅝ ko. hrd. 2.30 5 ko. 3.70
...mege sós hal 200 darab 1.55
...rosz hal finom 120 da ab 2.—
...Kout-hal 2.—
...Hollandiai hering legn. 25 db. 1.70
...Keresk. köver hering 45 drb 1.80
...Grab. Sardella kiv. fin. 1 klgr 2.—
...két kiló 3.15
...sg 3.—
...Cabbán, csuka, 1.70
...uszó halak 2.35
...0 drb Isdaval 4.50
...er 7.50
...ague fin. 4 liter 2.30
...ros kiloja 2.90
...g szelidebb kiloja 5.7
...ényészkos
...eladó.
...zdasági tanintézetnél mint-
...lönböző koru tenyészkos
...nyuval.
...elvilágositást ad levélben
...atóság.
...a győzelemhez!
...ok gyanusitásoknak, a valódi
...speller ma mégis a legelter-
...dveitebb haziszer. Ezrek tud-
...talatuk folytán, hogy csuz és
...ob szer nem létezik, mint a
...eller. Ezért joggal tanácsol-
...próbálását. Ár 40 és 70 kr.
...tobb gyógyszertárban. Rich-
...sa, Becs. — Főraktár Prá-
...y oroszlán“ gyógyszertárban,
303.
minden idegbaj-
szenvedőnek.
...villanyosság közvetitésével
...idegbajt alaposan gyó-
...én uj induction (beható)
...illanygép) mindenki által
...elhető s egyetlen családnál
...ha hiányzani Köszvény,
...ség, fog és csuzos főfájás,
...inden idegbaj az én induc-
...em által gyógyitható. A tel-
...nek ára beható használati
...együtt 8 frt. Egyedül és
...hozzám fordulni s nálam
...Triest, 2. Via Pondares 2.

A fegyvergyakorlatok.

A m. kir. honvédelmi miniszter f. évi 7801 sz. alat a kövntkező rendeletet intézte Debreczen város törvényhatóság közönségéhez, — a f. évi fegyver gyakorlatok tárgyában.

A tartalékos tisztek és katonák, valamint a szabadságolt állományu honvéd-tisztek és honvédek, folyó évi fegyvergyakorlatai tekintetében következő utasitáz szolgál irányadóul:

1. A fegyvergyakorlatokra megjelenni tartoznak:

a) az 1880., 1878, sorozási évfolyambeli tartalékos tisztek;

b) a többi sorozási évfolyambeli egyévi önkéntesekből előléptetett oly tartalékos tisztek kiknek tartalékbeli szolgálati kötelezettségük a tényleges szolgálatnak huzamosb időre történt elhalasztása következtében, a szabályszerü hét évnél rövidebb időre terjed és kik még több fegyvergyakorlatra köteleztetnek, mint a mennyivel sorozási éveikhez képest tartoznának, továbbá a szabadságolt állománybeli honvédtisztek, védkötelezettségük mérve szerint:

c) azon tartalékos tisztek, kik az 1884. évi fegyvergyakorlatok utánpótolni tartoznak;

d) az 1880., 1878. és 1876. sorozási évfolyambeli tartalékos legénység; valamint I. a tanzászlóaljakhoz az 1884., II. a fegyvergyakorlatokhoz pedig az 1884., 1882., 1880. és 1878. években felavatott legénységi állománybeli honvéd egyének; azok kivételével, kik az 1881. évi 4708. eln. számu rendelet folytán a folyó év tavaszán további kiképeztetésük czéljából három hónapra fognak beidéztetni.

A háboru esetére tiszthelyettesi szolgálattételre előjegyzett honvéd-altisztek, a menynyiben az 1873. évi XXXII. törvényczikk határozata szerint teljesitendő öt fegyvergyakorlaton még részt nem vettek, ha az itt emlitett évfolyamokba nem tartoznak is, megfelelő évfolyamuk rovására, azaz: a folyó évi fegyvergyakorlatba való beszámításával, — ez évben behivhatók;

e) a többi sorozási évbeli és a tartalékosok legénységi állományába áthelyezett, volt egyévi önkéntesek, a fentebbi b) pont alatt jelzett feltételek szerint;

f) azon tartalékos és honvéd-legénység, mely az 1884. évi fegyvergyakorlatot utánpótolni tartozik; továbbá:

g) az 1868. évi XL. törvényczikk 27-ik illetőleg 1882. évi XXXIX. törvényczik 6-ik szakasz szerint állandóan szabadságolt tanitók és tanitójelöltek, továbbá az örökölt mezei gazdaságok birtokosai, a családi tekintetből állandóan szabadságolt hadkötelesek.

2. Azon tartalékos tiszteknek és a legénységi állományhoz tartozó katonáknak, valamint a folyo évi fegyvergyakorlatokon való megjelenésre kötelezett évfolyambeli tartalékosoknak, kik tényleges szolgálatra be voltak szólitva, ezen behivatás az 1882. évi XXXIX. törvényczik végrehajtásá tárgyazó utasitás XVII. fejezete 1. pontja harmadik bekezdése értelmében beszámitható s egy fegyvergyakorlatnak fog betudatni. Ily behivásnak tekintendő az is, ha a sorhadi szolgálatát teljesitett legénység a tartalékba átlépese idején tul is tényleges szolgálatban visszatartatott.

Kivételesen megengedtetik még, hogy;

a) azon tartalékos legényeknek, kik 1883. évben tényleges katonai szolgálatra be voltak vonulva és 1884. évben még tényleges szolgálatban viszatartandók voltak, ezen utóbbi évben teljesitett tényleges szolgálatuk hasonlóképen egy fegyvergyakorlatnak számitassék, és hogy:

b) a szolgálati idő sorrendje szerint szabadságra bocsátandó azon altiszteknek és őrvezetőknek, kik az altiszti minőséggel nem biró legénység általános szabadságra bocsátása idején tul is, az elfoglalt tartományokban és déli Dalmácziában létező csapattestükhöz szállitott ujonczok kiképeztetése czéljából a tényleges szolgáiatban visszatartandók voltak, ezen szolgálatuk szintén egy fegyvergyakorlatnak számittassék.

A szabályszerü bélyeggel ellátandó felmentési kérvények megbirálásánál, azon folyamodók, kik még csak egy évi, vagy még ennél is kevesebb ideig tartó tényleges szolgálatot végeztek, szigorubb tekintet alá fognak vétetni.

A nyilvános, avagy nyilvánossági joggal felruházott tanintézeteknél alkalmazott tanárok, helyettes tanárok és tanulóknak az időszaki fegyvergyakorlatokra való behivásánál ez évben is az eddig fennállott szabály s gyakorlat bir érvénynyel.

3. A folyó évben a tartalékos tisztek, továbbá azon tartalékos hadapródok fegyvergyakorlata, a kik tartalékos hadapród tiszthelyettesekké való kineveztetésüket kiérdemelni iparkodnak: a törvényszerü 4 hétig; a tartalékos legénységé pedig az alább emlitendők kivételével, költségkimélés tekintetéből, csak 3 napig, a szabadságolt állománybeli honvéd-tisztek és honvéd-legénység fegyver-gyakorlata végre 35 napig fog tartani.

A fegyvergyakorlatra behivottak közül, a meghatározott állomány fölötti létszámban vezetendő gyalogsági legénység, — a 13-ik élelmezési napon a honvédséghez tartozó legénység pedig 35 nap elmultával ismét szabadságra fog bocsáttatni.

A többi fegyvernemekhez tartozó csapatoknál a behivott legénység menet-napjai a jelentkezési helytől a fegyvergyakorlat teljesitésére kitüzött állomásig és vissza, a 13 napi fegyvergyakorlati időtartamba nem fognak beszámitatni.

4. A külföldön tartózkodó s hadgyakorlatra köteles tartalékos tisztek és tartalékos legénység behivására nézve az eddigi gyakorlat irányadó.

5. Azon idő, melyet valamely tartalékos, vagy huzamosb időre szabadságolt katona a fegyver-gyakorlat ideje alatt, esetleg bekövetkezett betegsége miatt katonai kórházban tölt, a fegyvergyakorlat időtartamába nem fog beszámittatni.

Fogságbüntetések, melyek a gyakorlatra behivott tartalékos s huzamosb időre szabadságolt katonákat a fegyvergyakorlat ideje előtt, vagy annak tartama alatti cselekményekért terhelik, — a mennyiben a fegyelem fentartása megengedi — csak a gyakorlati idő lefolyása után foganatosittatnak.

A legénység azon része, mely ellen büntetés alá eső cselekmény miatt hadbirósági vizsgálat indittatott, ezen vizsgálat befejezéséig, esetleg az egy évet tul nem haladó fogságbüntetés ideje alatt is az illető hadcsapat meghatározott békeállományának létszámában fog maradni.

= **Országgyülés.** Márcz. 10-én a képviselőház üléseben a napirend előtt két törvényjavaslat nyujtatott be. Az egyik a „Dobojtól Dolna-Tuzlán át Simisztanig terjedő vasut kiépitéséről szól s Tisza Kálmán adta be; a másik az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifájának módositására vonatkozik s gr. Széchenyi miniszter által adatott be. Ezek beadását megelőzőleg sok időt vett el a háztól a II. biráló bizottságnak a szent endrei választásra vonatkozó itélete, melyet nagyterjedelmü indokolásával s a külön véleménynyel együtt Csanády felolvastatni kivánt. Következett napirend szerint a dunaszabályozási javaslat, mely végszövegezésében is elfogadtatott. A bányászati szabad kutatásra vonatkozó javaslatot Lukács László indokolta s Münnich Aurél beszéde után a javaslat el is fogadtatott Stoll Károlynak a 2. §-ra vonatkozó egy módositásával. Egyebekben változatlanul ment keresztül a javaslat. Következett most a nyugdij törvényjavaslat, melyet Hegedüs Sándor előadó behatóan ismertetett. Utána Darányi Ignácz szólt hosszasabban, érdekes társadalmi theoriákat fejtegetve s kiterjeszkedve a szolgálati pragmatikára is. Helfi Ignácz főleg a minisztereknek és államtitkároknak adandó nyugdijt ellenezte, mire Tisza Kálmán a kormánynak álláspontját adta elő e kérdésben, indokolva annak szükségét, de teljesen a ház bölcseségére bizván a határozást. Végül még Országh Sándor szólt általános figyelem között a javaslat mellett, mire az idő előre haladván a vita véget ért. Szólásra van még felirva Andreánszky br. és Tisza Lajos gróf.

= **Az orsz. honvédgyülés.** Az országos honvéd gyülés tegnapi szétoszlása után több 48-as honvéd a rendőrségnél délelőttre gyülést jelentett be — Tegnap reggel 10 órakor össze is jött mintegy 50 honvéd a megyeházán s a diszterem előszobájában értekezletet tartott. Az értekezlet korelnökéül megválasztották Csiky Sándort s azután Krudy Gyula, Lázár Mihály, Horváth Ig. és Margittay Gyula tagokból álló küldöttséget menesztettek Tisza L.-hoz hogy vezesse tovább az orsz. honvédgyülést. A küld. azonnal fölkeresvén Tisza Lászlót, tizenegy óra előtt visszatért a megyeházára hol Krudy Gyula jelentést tett a küldöttség eljárásáról. A küldöttség kifejezte Tisza László előtt, hogy az összes honvédség tántorithatatlan bizalommal és tisztelettel viseltetik most is iránta s ha tegnap egy dologban volt is közöttük elvi eltérés s talán összekocczanás is, azért ne vonja meg müködését az egész honvédség érdekeitől. Tisza meghatva köszönte meg az ellenzék bizalmi nyilatkozatát, de az elhatározásra időhaladékot kért; előbb ugyanis a vele egy véleményen lévő bajtársakat fogja értekezletre összehivni s ezek nézetének meghallgatása után ma délután négy órára fogja határozatát tudatni a honved-értekezlettel. Ha sikerül kibékiteni a két pártól, akkor folytattik az országos honvéd-gyülés. Krudy: Elmondtuk t. elnökünknek, hogy nem akarjuk személyes kérdéseknek alárendelni a honvédség közös érdekeit s állitsa ő maga össze a megválasztandó uj bizottság névsorát, mi azt elfogadjuk egyhangulag. — Boócz Lajos (közbekiált): Arra nem voltak fölhatalmazva! Krudy: Midőn teljes bizalmunkat fejezzük ki elnökünk iránt, akkor azt hiszem a józan logica szerint is el kell fogadnunk azt a nézsort, melyet ő összeállit. (Helyeslés.) — Ezután még Lázár Mihály is megerősiti, hogy Tisza László igen barátságosan fogadta a küldöttséget; inditványozza, hogy Tisza határozatát várják be türelemmel. — Kovács kéri, hogy intézkedjék előre a rendőrségnel a korelnöksek arról, hogy holnap akadálytalanul megtartathassék a gyülés. — Géczy rendőrkapitány kijelenti, hogy különös intézkedésre szükség nincs, miután ő különben is meg fogja tenni jelenteset még ma. Petrics a tolnamegyei honvédegylet küldöttje kijelenti, hogy a tegnapi eljárást helyesli s hogy ennek ellenére nem szabad ezentul sem tenni. — Bajusz János azt inditványozza, hogy a mai értekezleten rögtön ejtsék meg a bizottság megválasztását s a holnapi gyülésre az elnökség és bizottság már ujonnan megválasztva jelenjék meg. Burián Pál pártolja Bajusz inditványát. De Csiky Sándor korelnök a többség helyeslése mellett kimondta az értekezlet határozatát, hogy Tisza László válaszának megérkeztéig semminemü tárgyalásba sem bocsátkoznak.

Helyi hirek.

* **Lapunk f. szerkesztője** *tegnap városunkba visszaérkezett s a szerkesztést ujra átveszi. A holnapi számban kezdi meg kilencz napi távollétének leirását, mely czikksorozat érdekes adatokat fog tartalmazni a legujabb fontos politikai és tarsadalmi eseményekről.*

* **Ujabb iróink** czim alatt „vázlatos jellemrajzok“-at folytat a „Képes családi lapok“ cz. jeles és elterjedt hetilap, melyekből a tizedik **Gáspár Imréről** szól és igy hangzik:

Mikor még nagyon fiatal ember volt, már arról volt ismeretes, hogy pártolja a — fiatalokat. Az ujabb irói nemzedek jelesei közül legalább hatot ő vezetett be az irodalomba, állandóan levelezett vagy öt-tiz iróval, buzditva, lelkesitve, eszméket cserélve, s ugyanannyival szokott járni a vendéglőbe, kávéházba is. Szóval Gáspár Imre — maga is fiatal iró — egy időben atyja, mecénása, fölfedezője volt a genieknek.

Hanem hát tempi passati! A sok szép remény füstbe szállt, a jó barátok elszéledtek, szétszakadtak és Gáspár Imrét a központtól messze, Debreczenbe sodorta az élet — szerkesztőnek.*)

Most már ugy emlegetik őt sokan, mint veteránt, vagy élő halottat, aki eljátszotta szép nótáit s pihenni tért.**)

Pedig nincs egészen ugy. Ami a veteránságot illeti, hát biz' ő ugyancsak jókor kezdte. A „Bálkirálynő dalai“ irásakor fiatalabb volt, mint Byron, mikor első költeményeit kiadta, melyeket Máriához irt, „Válogatott költeményei“-nek megjelenésekor se volt huszonötnél sokkal több év a vállain.***) De másrészt épen ez bizonyitja, hogy még csöppet sem veterán.

No, és hogy pihenni tert! Ezt ujabban megczáfolja ő maga. Egy idő óta mind gyakrabban jelennek meg tőle szebbnél szebb költemények és a hallgatás kilencz éve alatt is érlelt és alkotott sok becseset a fióknak.

Költeményeit általában a fájó borongás, a világbánat, a megindító rezignácziő hangja jellemzi; hosszabb verseiben szép gondolatok, nemes eszmék, kisebb dalaiban sokszor megkapó közvetlenségü hangulatok nyilatkoznak. A lenau-i keserges mellett a természet, a nép, a szabadság szeretete, és bizonyos mesemondói álmodozás a regék korán, az ősök várromjain, a hegyeken, a Garam vizén, továbbá a haladó század uj képeinek erős visszatükrözése teszik költeményeinek eredetiségét s értékét.

Egyéniségének sajátosságga, sok tekintetben fölötte érzékeny kedélye, s szerény zárkozottsága gátolják őt abban, hogy elfoglalja méltó helyét az irodalomban, de a mi késik, nem mulik, s Gáspár Imrétől még sok szép költeményt várhatunk.

* **Helyettes dandárparancsnok.** Polz tábornok elhunyta folytán a majusi előléptetésekig helyettes dandárparancsnokká Dietrich Adolf, a cs. kir. 39. gyalogezre ezredese neveztetett ki.

* **Az orsz. iparkiállitásra** özv. G urnő leánynevelő-intézetében szép n munkák készittettek. A Zádor és Pr reskedők kirakataiban láthatók. Külön met érdemel egy kályha ellenző s eg nyal kivarott diván párna. E két szép munkát Szücs Mihály hivatalno ányai Vilma és Etelka kisasszonyo tették.

* **Szinházi hirek.** Holnap adat szinpadon először „Az ibolyás leány“ felvonásos népszinmü Sajó Endre t fiatal szinész jutalomjátékául. Felh a közönség figyelmét, annál is inká hogy Sajó jó szinész és emellett d fiu. Pénteken s Szombatom „Az ar ber“, vasárnap „Bánk-bán“ Kat tatlan drámája, történeti képletekkel. ujdonsága lesz „Az eleven ör kitünő operette.

* **Debreczen a kiállitáson.** A gazdaközönség a kiállitásra különfél küldenek. Harsányi István müasztalo ból egy diszes üveges szekrényt k melyben a gyapju leend. Kuziózu felemlitjük, hogy 7000 hold földön l határunkon juhot. Van e területe nyirató, 44 gazdának van 21391 d bárányokat nem számitva. A mult m.-mázsa gyapjut adtak el. A horto gyárba beszolgáltak 150,000 liter gyr juh van 5418 darab. A 44 gaz a következő 28 állit ki gyapjut: Ná rencz, Buzás Elek, Váczi János, Hu ván, Csáky Gergely, Horváth Ta József, özv. Rickl Józsefné, Rickl A zsi Alajos, Csobán István, Hallga özv. Nagy Jánosné, Béressy Sámue István, Kertész Mihály, Kertész Já Sándor, Trázsi György, Papp János Sándor, Halász Lajos, Szarvas Fer Antal, Erdelyi Ferencz, Jobbágy csár József, Balogh István. Magyar állitnak ki. Toth B. Nagy J. Minde körül felmerülendő költséget a ju dák saját pénztárukból teljesitenek sünket kell, hogy kifejezzük ez alk derék polgártársunk Nánássy nak, ki e szép eszmét megpenditet ker koronázottan végre is hajtotta. gazdák a gyapjuval tel szekrényt megtekinthetik vasárnap óráig Nánássy ur szent-Anna-utc a. házánál.

* **Nyilt köszönet.** N. X. ur 2 frtot a Honvéd-emlék fölállitási hozzám beküldeni, mely nemeslelkü fogadja őszinte köszönetemet, tiszte reczen 1885. mart. 11. Boros Sánd

* **Nyugtatványozás.** A hely egyesületi takarek- es hitelintézet ság a városi „ipariskola részére“ „a szabó és szürszabó egyesült ip „szorgalmas iparos tanulók részé küldött. Midőn a kegyes adomány ipartanodai bizottság nevében hál tet nyilvánitok, egyszersmind tud az ipariskola részére adott 10 frto iskola pénztárába beszolgáltattam mas iparos tanulók részére ado frtot az ösztöndij összeghez csat

*) Ezt mindenesetre tisztességnek tekinti a sorstól, mert ez által alkalma lett dolgozni és hivatást teljesiteni. Szerk.

**) Esze ágában sem volt! Csakhogy az agyonhallgatás és ledorongoltatas helyett jobbnak látta a fióknak dolgozni, azt tartván, hogy vagy ér az iró valamit, vagy nem; ha ér — kiküzdi magát fölösleges zaj és előretolulás nélkül is, ha nem ér — akkor meg épen nem baj . . . elhallgatni. Szerk.

***) Sőt három mal épen kevesebb. Szerk.

A »DEBRECZEN« TARCZÁJA.

A Géza házassága.

— Elbeszélés. —

Irta: ***Bihari Kálmán.***

(Folytatás.)

— És én nem türhetem, hogy a kit szeretek, nyomorban töltse napjait, nélkülözzön, szenvedjen. E gondolat agyamba hajtja minden csepp véremet. Oh Julia, szeressen engemet.

Megfogta a finom kis kezecskéket, melyeket a munka nem tudott eldurvitani s ajkaihoz emelte, forró csókokkal halmozta.

Julia lelkében egy egész élet viharja tombolt át e nehány percz alatt, hogy a szive majd megszakadt belé. Oh de hasztalan akarta, nem tudta, hogy ne hallja, át ne érezze a suttogó, mámoritó szavakat.

— Jöjjön velem, Julia. Hagyjuk el e disztelen helyet, annyi keserü emlékeivel. Jöjjön velem. Uj élet vár kegyedre, örömmel és boldogsággal teljes. Eltávozzunk e rideg várcs ujott légköréből; messze, messze innen, kék hegyek közt, zöld ligetek alján, távol a nagy világ zajától, csendes faluban nyájas kis lakás várja urnőjét. Csak ketten leszünk ott elfeledve az egész világot, csak szerelmünk kimerithetlen boldogságának élve. Nem lesz más tanuja boldog magányunknak, csak a park árnyas lombjai, a melyek közt ezer madár zengi édes dalát; csak a mosolygó virágok, a melyek gyönyörrel hajlanak lábai elé; csak az alkonyi szellő, mely virágillattal terhelve száll a rét himes pázsitjáról, s a fénylő csillagok majd csöndes estéken, tisztábban ragyogva boldogságunk felett.

A leány végigsimitotta kezeivel homlokát, mintha elakarná üzni az ott életre kelő gondolatokat, s fájdalmasan sohajta fel:

— Ne fesse tovább e képeket, Arthur ... padlásszoba, nyomor, boldogtalanság az én osztályrészem ...

— Nem az, Julia. Igaz, hü szerelmem paradicsommá fogja tenni életet. Én látom szemeiből, olvasom arcza pirulásából, hallom sohajából, szive dobogásából, hogy engemet szeret. Ki gátolhatja a mi boldogságunkat?..

Julia arczán egyszerre a rémület tükrözödött, mintha valamely hirtelen eléje tünt alaktól riadt volna vissza.

— Hát Géza? . . . oh hiszen hozzákötadott szavam ...

— Mondja meg nekem, Juliám, folytatta hevesen Arthur, boldogságot okozna-e kegyednek, ha megvalósulna ez a gyermekes igéret? Mondja meg igazán, szereti-e Gézát?

— Ne kérdezzen, Arthur, legyen irgalommal ...

— Nem is szeretheti, mert engemet szeret. Tudom én, jól érzem. Hiába tagadná, hiába titkolná. Eltudna-e engem feledni valaha? Ugy-e sohasem. Ugy-e, nogy szeretsz Julia, egyetlenem, szerelmesem ...

S a leány nem tudta többé kivonni magát az ölelő karok közül. Eljött a pillanat, a mely eldöntse élete sorját. Annyi ideig oly erővel visszafojtott tömege és érzelmeivel egyszerre tört ki, mint a lávafolyam. Átfonta az ifju nyakát karjaival, s egy forró csókban, a melyben annyi fájdalom, kéj és őrültség volt, lelkét lehellte ajkaira. Azután szép feje Arthur vállaira hanyatlott.

— Szeretlek, rebegte töredezett, alig hallható suttogással, szeretlek és meghalok ...

Nem halt meg, nem halt meg. Pedig sokkal jobb lett volna, hogy a szive megszakadjon e pillanatban a boldogságtól. Ugy talán a másvilágon megbocsátottak volna neki s nevét beirták volna az angyalok közé, mig igy az lett végzete, hogy e földön elkárhozzon.

Eh, az egész dologról nem is érdemes tovább beszélni. Dobjatok rá követ, hires erényhősök! Olyan közönséges ebben a siralom völgyében egy magára hagyatott szegény leány bukása, hogy igazán haszontalanság. Egy csillag lefutott, — elég fényes azért az ég. Egy virág lehullott, — elég maradt még a mezőn. Ki olvashatná meg, ki vehetné őket számba?

. . . Nehány óra mulva Géza sietett örömmel és boldogsággal eltelve menyasszonyához. A kis szobát üresen találta, a kapustól hallá, hogy Julia egy ifju ur karján régen eltávozott. Nem tudta mire vélni a dolgot. Egyszerre Julia asztalán levél tünt szemébe, nevére czimezve.

Kinos sejtelmek közt bontotta fel, s olvasta:

„Kedves Géza! Feledjen el és bocsásson meg. Mi nem fogjuk egymást az életben látni. Ne vádoljon, ennek igy kellett történni. Ön is boldogabb lesz én nélkülem, nem fogok többé útjába állani. Együtt mindaketten csak boldogtalanok lettünk volna. Ne átkozzon meg és feledjen el. Én imádkozni fogok, hogy ön is boldog legyen. — Julia.“

Géza megrendült egész valójában, mintha villám sujtotta volna meg. Nem sirt, nem átkozódott; csak némán, mereven, elképedve állott, eszmelet nélkül, mint a márványszobor. Olyan zürzavar támadt lelkében, hogy közel állott a megőrüléshez. Azután kaczagott, kaczagott keservesen, hogy a könnyei kicsordultak bele s a kaczaj zokogásra vált. Ez mentette meg az őrüléstől.

A mint magához tért, első gondolatja volt Ákoshoz sietni a végzetes levéllel. Az talán tud tanácsot adni, talán nyomára vezetheti az eltünt leánynak.

Ákos ur nagyszerü volt, midőn Géza fuldokolva elmondta neki a dolgot s átadta a levelet. Az igaz barátság meleg barátság részvétével ölelte át Gézát.

— Szegény jó fiu te! Régóta sejtettem én ilyesmit. Lásd, te haragudtál reám, hogy nem helyeseltem gyermekes ábrándjaidat. Ugy-e igazam volt? De ne add át magadat a kétségbeesésnek. Jobb az, hogy igy történt. Megszabadultál a nyügtől, mely lelkedet lebilincselte. Most már szabadon intézheted sorsodat, nem köt le többé semmi. Légy erős, légy férfi!

— Ő volt mindenem a világon ...

— Nem érdemli meg, hogy rágondolj többé.

— Ilyen gyalázat! Mi van hát tiszta, szent a világon, ha ő is elbukott . . . Azt hiszem, bele kell ebbe őrülni. De utána megyek, folkeresem a világ végén is.

— S mit csinálnál vele, ha feltalálnád?

— Megölöm, kiáltá az ifju lázasan, megölöm őt is, azt a gazembert is, a ki elcsábitotta.

— Ugy beszélsz, mint valami franczia regényhős. Sohase törd többé a fejedet rajta. Elment, megszökött előled, hát hadd menjen Isten hirével. Többé semmi közöd hozzá. Mindenki kikaczagna, ha legkisebb bánatot is mutatnál miatta. Tudom én, hogy fáj és sértő egy ilyen eset, de férfiasan le kell győzni azt a fájdalmat.

— De mikor annyira szerettem.

— S ő elárult, megcsalt, és most uj kedvese karján kinevet. Ilyen a világ, édes barátom. Te nélkülözést, fáradságos életet mutathattál csak neki a jövőben, — akadt más, a ki könnyü élettel, szép ruhákkal, fényes lakással biztatta, s ő azt választotta.

Előtted a világ, keresd, alapitsd meg szerencsédet szabadon, függetlenül. Fényes kárpótlás fog várni számodra. Légy férfi. Dobd ki emlékét is szivedből, lépj bátran, fölemelt fővel az élet küzdelmei közé. Az élet nagy harczában a bátraké, okosaké a diadal. Hogy csüggedhetnél el, mikor szerencse, gazdagság, szerelem, — minden előtted van?

Géza keserüen kaczagott fel s megszoritá barátja kezét.

— Igazad van, Ákos. Nem bánkódom többé, csak azért sem. Átkozott leke is. Erény, becsület, mind csa Nem hiszek többé semmiben. Pén csak az igazi hatalom!

Ákos nem késett fölhasznál rátja kedély hangulatát. Ez a ka jesen kezébe adta a Géza hajlé idomithatta azt tetszése szerint. magasan járó idealismus, a mely kincse az ifju kebelnek, belefult posványába. Csak egy alapköve re jellemünk épületének, összeomlik egész.

S az ifju azt hitte, hogy seb szivén hamar begyógyul, mer dalmak sajátságos ellenhatásánál eltompult. Uj eszmekör, uj vágya uj ingere töltötték be lelkét. A aljasnak, férfiatlannak tünt föl természetesnek, helyesnek tünt fö repet játszani, a mit magunk szerelmet hazudni, mikor a szi halt, egy önző számitást tenni alapjául, nem gondolva arra, hog mások szivét törheti össze: egy nyü utja annak, hogy ugynevezet emberek“ legyünk, nem is kel csak egy kis ügyesség és gyakor

Ugy látszik, Gézának te mindezekre s a gyakorlatot is h rezte. Legalább Bárdfalvi Herm sikerrel játszotta uj szerepét. H ki szeret, olyan könnyü elhitetni tetik. A kinek lelke irtózik a h lehet legkönnyebben elámitani.

És Juliának eltünése után rom hónap, a mikor Budai G tartotta Bárdfalvi Herminával.

Az egész világ elmondta r

— Szerencsés fiu, milyen ságot csinált!

(Folyt. köv.)

rich Adolf, a cs. kir. 39. gyalogezred derék ezredese neveztetett ki.

* **Az orsz. iparkiállitásra** özv. Gáspárné urnő leánynevelő-intézetében szép női kézimunkák készittettek. A Zádor és Prunyi kereskedők kirakataiban láthatók. Különös figyelmet érdemel egy kályha ellenző s egy aranynyal kivarott diván párna. E két rendkivül szép munkát Szücs Mihály hivatalnok ur leányai Vilma és Etelka kisasszonyok készitették.

* **Szinházi hirek.** Holnap adatik elő e szinpadon először „Az ibolyás leány“ czimü 3 felvonásos népszinmü Sajó Endre tehetséges fiatal szinész jutalomjátékául. Felhivjuk rá a közönség figyelmét, annál is inkább, minthogy Sajó jó szinész és emellett debreczeni fiu. Pénteken s Szombatom „Az arany ember“, vasárnap „Bánk-bán“ Katona halhatatlan drámája, történeti képletekkel. Jövő hét ujdonsága lesz „Az eleven ördög“ cz. kitünő operette.

* **Debreczen a kiállitáson.** A juhtartó gazdaközönség a kiállitásra különféle gyapjut küldenek. Harsányi István müasztalosnál e célból egy diszes üveges szekrényt készitettek, melyben a gyapju leend. Kuziózum gyanánt felemlitjük, hogy 7000 hold földön legeltetnek határunkon juhot. Van e területen usztató, nyirató, 44 gazdának van 21391 drb juha a bárányokat nem számitva. A mult évbe 321 m.-mázsa gyapjut adtak el. A hortobágyi sajtgyárba beszolgáltak 150,000 liter tejet. Magyar juh van 5418 darab. A 44 gazda közzül a következő 28 állit ki gyapjut: Nánássy Ferencz, Buzás Elek, Váczi János, Hutflesz István, Csáky Gergely, Horváth Tamás, Budai József, özv. Rickl Józsefné, Rickl Antal, Trázsi Alajos, Csobán István, Halligató Mihály, özv. Nagy Jánosné, Béressy Sámuel, Kertész István, Kertész Mihály, Kertész János, Kállay Sándor, Trázsi György, Papp János, Harangi Sandor, Halász Lajos, Szarvas Ferencz, Tóth Antal, Erdelyi Ferencz, Jobbágy János, Kulcsár József, Balogh István. Magyar juhgyapjut állitnak ki. Tóth B. Nagy J. Minden a kiállitás körül felmerülendő költséget a juhtartó gazdák saját pénztárukból teljesitenek. Elismerésünket kell, hogy kifejezzük ez alkalommal is derék polgártársunk Nánássy Ferencz urnak, ki e szép eszmét megpenditette s azt siker koronázottan végre is hajtotta. A juhtartó gazdák a gyapjuval teltdiszes szekrényt megtekinthetik vasárnap d. e. 9—12 óráig Nánássy ur szent-Anna-utczai 2540 sz. a. házánál.

* **Nyilt köszönet.** N. X. ur szives volt 2 frtot a Honvéd-emlék fölállitási költségeire hozzám beküldeni, mely nemeslelkü adományért fogadja őszinte köszönetemet, tisztelettel, Debreczen 1885. mart. 11. Boros Sándor.

* **Nyugtatványozás.** A helybeli „ipar-egyesületi takarek- es hitelintézet“ igazgatósága a városi „ipariskola részére“ 10 frtot, — „a szabó és szürszabó egyesült ipartársulat“ „szorgalmas iparos tanulók részére“ 5 frtot küldött. Midőn a kegyes adományozóknak az ipartanodai bizottság nevében hálás köszönetet nyilvánitok, egyszersmind tudatom, hogy az ipariskola részére adott 10 frtot az ipariskola pénztárába beszolgáltattam; a szorgalmas iparos tanulók részére adományozott 5 frtot az ösztöndij összeghez csatolva az isk. év végén jutalmul kiosztom. Dóczy Gedeon igazgató.

* **Az ágost. hitv. evang. egyház** folyó hó 15-én, azaz vasárnap d. e. 11 órakor sas-utczai imaházában egyházi közgyülést tart. Ezen közgyülésre — melynek tárgyai: a mult évi számadás megvizsgálása, a költség előirányzat tárgyalása, papiak és imaház épitése iránti határozathozatal, — az ev. egyház hivet meghivja az elnökség.

* **A sorozás** Debreczenben a lehető legszomorubb eredménynyel végződött be. Négy korosztályból besoroztatott 60 egyén. A kivánt létszám mintegy 140 volna. Ha igy megy a dolog, nem lesz más hátra, mint lejebb szállitani a várostól követelt ujonczilleték számát.

* **Halmayné** asszonynak, szintársulatunk kitünő énekesnőjének hétfőn lesz a jutalomjátéka. Ezuttal „Gasparone“ operette kerül szinre. — Ezt a jutalomjátékot felesleges bővebben ajánlanunk a közönség figyelmébe, melynek a müvésznő nagy kedvence.

* **A „debreczeni felolvasó kör“** 16-ik estélyét holnap azaz csütörtökön d. u. 5 órakor tartja a városháza nagytermében, a mikor is először Szojka Gyula ur „Az ördög történetéből“ czimü munkáját fogja felolvasni. Utána az óra vége felé Angelo de Gubernetis gróf olasz költőnek „Savitri“ czimü drámai költeményéből fog Karczag Vilmos ur felolvasni egy jelenetet Radó Antal ur forditásában. A rendező bizottság nevében kérem a közönség pontos megjelenését. A körön kivül álló közönség számára tek. Göitl Nándor ur gyógyszertárában tettem le jegyeket. Csiky Lajos, mint a kör jegyzője.

* **A város** luczernás földjéből egy darab, mely a létesitendő sertéshizlaló telep mellett fekszik, ma adatott ki árverés utján Kapros József helybeli polgárnak 385 frtért.

* **Egyesülési terv.** A polgári kör választmányának közelebb tartott ülésén az a terv beszéltetett meg, mi módon lehetne a polgári s tisztviselői kört egyesiteni. Nagy Ferencz ügyvéd ur, a polgári kör elnöke felhatalmaztatott, hogy tegye érintkezésbe magát a tisztviselői körrel az egyesülés tárgyában. A tisztviselői kör tagjai abban az esetben, ha a terv sikerül, csak a polgári kör tagsági diját fizetnék minden más kötelezettség nélkül, de használhatnók a polgári kör szórakozási czélra berendezett helyiségeit.

* **Mikor még a mókus is kétségbe esik.** A minap egy társaságban élénken beszelgettek az állatvilág csodáiról s ez alkalommal beszélte el egy földbirtokos ezt a hihetetlennek látszó esetet: „A mi videkünkön a nép erősen hiszi, hogy a mókus felakasztja magát, ha késő őszszel kilopják fészkéből az összegyüjtött mogyorót. En ezt nem hittem, mig saját szemeimmel nem győződtem meg. Egyszer azonban láttam, hogy az erdőn egy favágó tarisznyába rakta egy mókus élelmi készletét. Lesbe álltam. Egyszerre fészkénél terem a mókus, betekint oda s midőn észrevette, hogy egész vagyonát ellopták; nyugtalanul ugrált, nyöszörgött s végre a fa egyik csonka, hegyes ágacskájára magát állánál fogva felakasztotta.

* **Gazdasagi tudósitók.** A földm. ipar és keresk. miniszter Ray Lajos hajdu-böszörményi lakost Hajdumegye hajdu böszörményi, és Oláh Emil hajdu-nánási lakost Hajdumegye hajdunánási, járására nézve az állandó gazdasági tudósitói tiszttel bizta meg.

* **Korán kezdi** rosz mesterségének gyakorlását Balogh Róza nevü 17 éves cseléd ki ifjukora daczára liba és pulykalopással van vádolva. A rendőrség évzékenyen megbüntette a nagyreményü tolvaj leányzót.

* **Ritka házasság.** Különös házasságra lépett pápai engedélylyel egyik vidéki városban egy előkelő fiatal ember. A boldog menyasszony nem volt más, mint anyai nagynénje, ugy hogy a vőlegénynek a saját édes anyja sógornője s nagyatyja és nagyanyja, ipa és napa is.

* **A hus ára** mától kezdve márcz. hó 18-ig igy van bejelentve a hatóságnál. **46 kr** Rácz Györgynél czegléd-utcza 1599. sz. a., csapó-utcza 10 sz. a. rózsatér 6 sz. a. Balogh Jánosnál mestev-utcza 1233. sz. a., Kolb Jakabnál rózsatér 10. sz. alatt. **48 kr** Erdélyi Jánosnál hatvan-utcza 1517. sz. alatt. **50 kr** Balogh Jánosnál rózsatér 10 sz. a., Erdélyi Jánosnál sas-utcza 3 sz. a., Kolb Jakabnál mester-utcza 1113. sz. a. Minden többi bejelentett mészárszékekben pedig **52**. Jegyzet: Magyar Gábor három székiben 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Hazánk s a külföld.

— **Kossuth körte.** Geisei Biró Vincze veszprémmegyei birtokos és 1848 iki huszárszázados gyümölcsösében kitünő faju téli körtét termesztett, mely eddig a legjelesebb gyümölcstermelők előtt is teljesen ismeretlen volt. Ezt a körtefajt Kossuth-körtének nevezte el, s a czeglédi küldöttség tagjainak, mely évek előtt Kossuthnál látogatást tett, egy-egy oltóágat küldött Czeglédre.

— **Megáradt Tisza.** Máramaros-Szigetről irják e hó 8-ikáról: A nagy esőzés, mely pár napig tartott, annyira megnöveszté a Tisza és Iza vizét, hogy kicsaptak medrökből és elboritják a Szlatina felé vezető országutat, a mezőt, valamint az ugynevezett Bandzsalgó nevü utcza végét. A Havasokon levő tömöntelen hó, melyet a nagy eső felolvasztott, még nagyobb károkat is okozott volna, ha a nagy hideg meg nem szünteti az olvadást. A Haas Miksafele fürészgyárból egy egész napig sehova sem mehettek az emberek, mert a Tisza vize szintén az utczaajtóig betolakodott. Akna-Szlatinán a Kunegunda aknaünnepen, hova minden évben ezren és ezren vándorolnak ki, az idén nem volt annyi nép, mert az árviz maradványa utját állita a Szigetről gyalog kirándulóknak.

— **A jövő század sirkövei.** Ha a New-York Timesnak hitelt adhatunk, ugy West-Middleburg, Konnektikuti város községi tanácsosai a legbámulatosabb szó, hogy a sirköveket a statisztikai tudomány szolgáivá és segédeszközeivé tegyék. Az első tökéletes sirkőfelirat, mely az uj rendszer szerint készült, igy van fogalmazva: Jabez Smidley, született Concordban 1821. április 27-én, meghalt West-Middleburgban 1885. január 10. Foglalkozása: asztalos és földbirtokos. Lakása: 9-ik utcza, 4-ik avenue. Vérmérséklete: szangvinikus. Előző betegségek: vörheny, mocsárláz, balczomtörés. Halált okozó betegség: Tödőgyuladás. Gyógykezelés: aconitum, mustárliszt. Orvos: dr. John Smith, 5-ik utcz, 3-ik avenue. A vizsgálat megejtetvén, igaznak találtatott és közjegyző előt a három alanti tanácsos által megerősitetett: Brown, Sharp, Reeves.“ West-Middlebury községtanácsa biztosan reményli, hogy ezzel a rendszerrel tetemesen fogja apasztani az évi halálozások számát, már csak azért is, hogy az orvosok, kiknek nevét minden sirkő fogja hirdetni, rohamosan vándorolnak majd ki. A dolog egyébiránt nem uj; Khinában már évezredek óta szokás, hogy az orvosok csak akkor részesülnek fizetésben, ha a betegük kigyógyul.

— **Ismét pénzeltünés a postán.** A szeged-orsovai vonalon e hó 8-án egy 2100 frttal terhelt pénzes zacskó eltünt. Valószinünek tartják, hogy a pénzes zacskó az orsovai postahivatáltól a vasutig vezető uton veszett el. Az esetről azonnal jelentést tettek az orsovai hatóságnak és a budapesti főposta-igazgatóságnak; az orsovai hatóság már megindította a vizsgálatot, hasonlóképen a fővárosi rendőrség is, mely az Orsováról a fővárosba érkezett postatiszteket kihallgatta.

— **Nagy sikkasztás.** Két bécsi temetkezési egylet körülbelül 20,000 frt kárt szenvedett az egyik hivatalnok hütlensége következtében, ki az igazgatóság teljes bizalmát birta. A sikkasztó Beimel Ede, ki átadatott a fenyitő törvényszéknek, a tőzsdén játszotta el a pénzt.

— **Borzasztó szerencsétlenség** történt Turinban melyről a Gazzetta del Popolo a következő értesitést közli: E hó 5-én reggel 8 óra tájban kilencz karabinos növendék a fellegvár másogik emeletének folyosóján állott és czimükrn érkezett levelek kiosztását várta. Valamennyien igyekeztek, hogy első legyenek a levelük birtokában és egyik a másikat megelőzni iparkodott. — Tolakodás közben a vaskorlát engedett és mind a kilencz növendék lezuhant a második emeletről az udvarba. Irtózatos látvány volt. Mindenünnen elősiettek, hoggy a szerencsétleneken segitsenek. Valamenyien életveszélyes sérüléseket szenvedtek, és egyiküknek a feje az esés folytán annyira összezuzódott, hogy kifecsesent belőle az egyvelő. A többi nyolcz növendéket illetőleg reménylik, hogy életben maradnak.

— **Megsebesült oroszlánszeliditő.** Tegnap este Párisban a czirkuszban izgató jelenet folyt le. Edward Williams oroszlánszeliditő előadás közben bement a ketreczbe. Az egyik nőstény oroszlán beteg levén, kissé erélyesebben kellett vele bánni. Erre egy nagy oroszlán a szeliditő háta mögé került, hirtelen megragadta lábát s térdét megharapta. A szeliditő elesett, de képes volt magát kiszabaditani, sőt még nehány gyakorlatot is tétetett a többi oroszlánokkal. De alig hogy kijött a ketreczből, ájultan összerogyott. A közönségben roppant izgatottság támadt. A véresen összeomió férfi láttára több nő elájult. Az orvosok nézete szerint Williams meg fog ugyan gyógyulni, de csak hosszu idő mulva.

— **Választási csata.** Nagykátáról a következőket irják az „Egyetértés“-nek, mai kelettel; Mezővárosunkban ma (hétfőn) ment végbe a jegyzőválasztás, melyet a fölbujtatott nép fanatizmusa igazi csatává mérgesitett. A szenvedélyes küzdelemnek, fájdalom halottjai is vannak, kiknek elhullott vére az izgató kortesek lelkén szárad. A polgárság nagyrésze ifj. Flaskay Sándor jelölt mellé sorakozott, ki két év óta helyettes jegyzője mezővárosunknak s érdemeket szerzett arra a nagy bizalomra, mely most iránta nyilvánult. Ellenjelöltül Varga János nyiregyházi körjegyző lépett föl s kortesvezérével mindent elkövetett, hogy a nép bizalmát elforditsa attól, a ki arra igazán érdemes. Mikor már vége felé közeledett a választás, a Varga-pártiak, látva biztos bukásukat, zajongani és háborogni kezdtek. A választási elnök é a jelen volt hatósági közegek hasztalan kérték Vargát, hogy csendesitse le hiveit, a kik csak az ő szavára hallgattak. A bukott jelölt és kortesei nem akarták megnyugtatni a népet, s mivel más módja nem volt a rend helyreállitásának, a csendőrök kardlapokkal, utóbb szuronyokkal támadták meg a zavargókat. A szétrebbentett tömeg csaknem összecsődült ujra — s valóságos közáport zuditott a csendőrökre, a kikneknek életét is komoly veszedelem fenyegette e véres küldelemben. Minthogy a nép nem tágitott az ismételt fölszólitásokra sem, a csendőrök közéje lőttek hatszor egymásután. Két ember holtan terült el a földön, három pedig sulyosan megsebesült. A kiontott vér láttára vad futásnak eredt a nép s megugrottak az izgatók is, kik könnyelmüségükért számolni fognak az illetékes hatóságnak, mely azonnal megindította a vizsgálatot.

— **Keresztapa kerestetik egy csillaghoz.** A „Ciel et Terre“ czimü franczia ujság a következő érdekes hirt közli: „Palisa, a bécsi obszervatórium csillag vizsgálója, ki már több apró bolygót fedezett fel, abból a czélból, hogy mely megfigyelné az 1886. augusztusi teljes napfogyatkozást, azt hirdeti, hogy 1850 frankért az általa legutóbb felfedezett, 244, számu bolygónak elkeresztelési jogát kinálja.“ — Palisa 1884-ben hat bolygódot fedezett fel, és pedig az 136, 237, 239, 242, 243 és 244. számukat; öt elsőnek a neve: Hononia. Coelestina, Adrestea, Krimhild és Ida; a 244-ik még keresztapát vagy keresztanyát vár. Mindenkinek alkalom nyilik, hogy kedveltjének királyi ajándékot nyujtson; gyémántokat a lábaihoz tenni, ez már nagyon közönséges dolog; de a szeretettnek egy csillagot felajánlani és azt az ő nevére elkereszteltetni, ez valami uj.

Muzsák.

— **István király**-ból Erkel Ferencz legujabb operájából, mely a dalmüszinház megnyitására volt szánva, megtartották a 4-ik és 5-ik felvonás főpróbáját. Az egész darab főpróbája pénteken lesz, a mikor az opera-házban nem tartanak előadást s a darab másnap, szombaton kerül először szinre.

Közgazdaság.

— **Tudósitás.** Az 1885 dik évi márt. 10-én megtartott debreczeni hetivásárról:

1 méter-mázsa	Buza	7.50	7.25	7.00
1 „ „	kétszeres	6.20	6.10	6.00
1 „ „	rozs	6.20	6.10	6.00
1 „ „	árpa	5.50	5.50	5.40
1 „ „	zab	6.00	5.90	5.80
1 „ „	tengeri uj	5.40	5.30	5.20
1 „ „	köles	6.50	6.40	6.30
1 zsák	burgonya	1.00		
1 m.-mázsa	szalonna	43.00	41.50	40.00
1 „	háj	43.00	41.50	40.00

— **Budapesti sertésvásár.** Kőbánya mart 9. — Az üzlet jelentéktelen. Magyar uraságiöreg nehéz 44.——45.— frtig, magyar uraságifiatal nehéz 46.—50.48. frtig, magy. uras. fiatal közép 46.———47. frtig, magy. uras. fiatal könnyü 45.—46.— frtig, magyar szedett nehéz 43——44.— frtig, magyar szedett közép 45.—45.50 frtig, magy. szedett könnyü 46.—.47——— frtig, romániai átmeneti bakonyi nehéz —.——. frtig, rom. átmeneti eredeti nehéz ——.——— frtig, szerbiai átmeneti nehéz 44——45.— frtig, szerb. átmeneti könnyü —,—. frtig hizó a vasutról mázsálva 30.—— — frtig, hizó 1 fél éves élősulyban 4% —.—. hizó két éves élősulyban —.—.— frtig, makkos sertés élősulyban, 46% levonással frtig. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kiló és 1%-os levonással métermázsánkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adattak el a vevőnek, páronkint 4 arany vám fejében megtérittetik.

Törvényszék.

— **Halálos itélet.** Lopatinszky közös hadseregbeli szakaszvezetőt, ki a mult évben Sedlmayer ezredes ellen mérényletet követett el a kezén könnyü sebet ejtett, ma Olmüczben katonai törvényszék halálra itélte.

Apró-cseprő.

— **A paradicsomalma** mint ellenszer ragályos betegségeknél. Az „Australian medical journal“-ban értekezés tárgyát képezi a paradicsomalma, a kertészek által ismert azon tulajdonsága, hogy a közelében levő növényeket az élősdiektől megóvja és a káros rozsda-üszök képződését is megakadályozza. Ezen tulajdonságát a benne vegyuton felfedezett nagymennyiségü kénnek tulajdonitják. Ezen tények folytán egynehány orvos azon következtetésre jött, hogy ragályos betegségeknél a paradicsomalma gyógyhatása szinte hasznos lehet és az e részben tett kisérletek cholera és vérhasban a feltevést igazolták. Miután pedig a paradicsomalma nálunk is általán elterjedt növény, tehát mint emlitett szer nagybecsüvé válhatik és az „Australian medical journal“ közleménye megérdemelné a szakférfiak figyelmét.

—

Az emberek hajlandók a nagy és ragyogó szellemet az államférflaknál féltékenységgel, talán irigységgel, de mindenesetre bizalmatlansággal nézni. A tiszteletreméltó középszerüség senkit sem sért.

Brougham.

—

Az a való szerelem, mi magához mindig egyenlő,
Bár megadod, vagy bár megtagadod mit óhajt!

Goethe.

—

Két dolog szükséges az államférfiunak, hogy vezérelhesse a közvélemény ama nagy mozgalmait, a melyekben részt vesz: teljes megértése e mozgalmaknak s az a szenvedély, a melynek kifejezései a népnél ezek a mozgalmak.

Lamartine.

—

A gyülöletnél jobb a tett:
Kezdjünk egy ujabb életet.
Legyen minden magyar utód
Különb ember, mint apja volt.
Ily áldozat mindig szabad,
Mert neked virulnod kell, óh hon,
Vagy szégyen rögzik minden fiadon!

Vörösm. M.

Szinház. *Csütörtök, febr. 12-én SAJÓ ENDRE jutalmjára bérletszünetben az* „**Ibolyás leány**“, *népszinmü 3 felv.*

Felelős szerkesztő: **Gáspár Imre.**
Kiadó: **Kutasi Imre.**

---

többé, csak azért sem. Átkozott legyen emléke is. Erény, becsület, mind csak bolondság. Nem hiszek többé semmiben. Pénz, gazdagság csak az igazi hatalom!

Ákos nem késett fölhasználni fiatal barátja kedély hangulatát. Ez a katasztrófa teljesen kezébe adta a Géza hajlékony lelkét, idomithatta azt tetszése szerint. Az a nemes, magasan járó idealismus, a mely oly drága kincse az ifju kebelnek, belefult a csalódás posványába. Csak egy alapköve rendüljön meg jellemünk épületének, összeomlik lassanként az egész.

S az ifju azt hitte, hogy az a halálos seb szivén hamar begyógyul, mert a nagy fájdalmak sajátságos ellenhatásánál fogva sajgása eltompult. Uj eszmekör, uj vágyak, az életnek uj ingere töltötték be lelkét. A mi ez előtt aljasnak, férfiatlannak tünt föl előtte, most természetesnek, helyesnek tünt föl előtte. Szerepet játszani, a mit magunk sem hiszünk, szerelmet hazudni, mikor a szív üres és kihalt, egy önző számitást tenni boldogulásunk alapjául, nem gondolva arra, hogy e számitás mások szivét törheti össze: egyszerü és könnyü utja annak, hogy ugynevezett „szerencsés emberek“ legyünk, nem is kell sok hozzá, csak egy kis ügyesség és gyakorlat.

Ugy látszik, Gézának tehetsége volt mindezekre s a gyakorlatot is hamar megszerezte. Legalább Bárdfalvi Herminánál fényes sikerrel játszotta uj szerepét. Hiszen azzal, a ki szeret, olyan könnyü elhitetni, hogy szeretetik. A kinek lelke irtózik a hazugságtól, azt lehet legkönynyebben elámitani.

És Juliának eltünése után alig telt el három hónap, a mikor Budai Géza esküvőjét tartotta Bárdfalvi Herminával.

Az egész világ elmondta róla:

— Szerencsés fiu, milyen fényes házasságot csinált!

(Folyt. köv.)

Alapittatott Debreczenbenn.-csapó-u. szögletén 1866-ban.

Legujabb találmány.

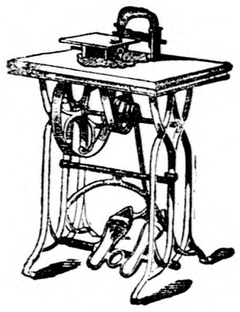

SINGER VARRÓGÉPEK

gomblyukkötő készülékkel ellátva.

Fentebbi elismert legjobb fajta külföldi varrógépek jótállás mellett a legjutányosabb árban

egyedül

HOLVAY GYULA

központi varrógép raktárában

házalók és ügynökök mellőzésével rendelhetők meg.

Védelmezés tüzveszély ellen.

A Brandt-féle tüzoltó vegyülék.

Van szerencsénk a tisztelt hatóságok, testületek, malomtelepek, földbirtokos urak, gyárak, iparvállalat és háztulajdonos uraknak tudomására hozni, hogy számos külföldi és hazai tekintélyek és szakemberek által hiteles bizonyitványokkal kitünőnek elösmert tüzoltó vegyülékünket, illetve készitési módjának titkát és receptjét Hajdumegye terjedelmére

BAUER ÉS TÁRSA

gazdasági gépraktár tulajdonos uraknak

DEBRECZENBEN.

eladtuk és tanálmányunk eladási jogát Hajdumegye terjedelmére nézve kizárólag a fentnevezett **Bauer és Tàrsa** urakra átruháztuk.

Egyuttal kérjük e vármegye t. közönségét, hogy a netalán más oldalról forgalomba kerülendő utánzott tüzoltó vegyülék megvételétől óvakodjék.

Kezeink közt lévő tüzoltó vegyülékünkről szóló számos bizonylatokból tájékozás végett alább két példányát közlünk.

Bizonyitványok :

Arról, miszerint mi alólirottak Brandt Vilmos ur által felkéretve, az általa feltalált tüzoltó-szerekkel a mai napon beható kisérletet tettünk, és őszintén nyilatkoztatjuk, hogy az eredmény várakozásunkat fölülmulta. Nevezetesen: négy köbméter száraz bükkfa kátrányos szalmarétegek közzé rakva, az egész tömeg kőolájjal leöntve, midőn már a legintenzivebb lánggal égett, a Brandt ur által feltalált vegyitékkel megtöltött tüzfecskendők azokat két percz alatt eloltották.

Egy másik máglyát égni hagytunk és reá az eloltott máglyából kiszedett egyes hasábfákat rakattunk azon czélból, hogy megtudjuk, vajjon igaz-e, miszerint az előbbi máglyából kiszedett hasábok többé meg nem gyulnak? És valóban, bár a tüz rendkivül nagy volt, ezen fadarabok lánggal többé nem égtek. De ugyanekkor azt is meglepetve tapasztaltuk, hogy az égő máglyához a nagy forróság miatt közeledni nem tudó tüzoltó, Brandt ur példáját követve, a preparált folyadékkal arczát és kezét megmosván, egészen közel mehetett a tüzhöz, és arra nemcsak a szerrel meglocsolt fákat reárakhatta, de a tüzes hasábot is kezébe vehette, a nélkül, hogy kezei megérezték volna a tüznek égető erejét.

Ezek után egy zsup szalmát is meggyujtottunk, és midőn a lángok felét elégették, az a vegyitékkel rögtön eloltatott, a megnedvesitett szalma az égő máglyákra dobatott és az csak 3 percz mulva szenesedett meg, de lánggal akkor sem égett.

En alólirott Melczer Gyula személyesen kivánván a szer tüzellenes hatásáról meggyőződni, miután azzal arczomat és kezeimet megmostam, ekként a tüz közvezlen közelébe juthattam és az égő hasábokat kezembe vehettem, a nélkül, hogy azokat megégettem volna. Igy történt a kőolajjal telitett rongygyal is, a melyet kezeimben egyideig eltarthattam, sőt el is olthattam. Ennek folytán a titkot megyénk részére megvásároltuk.

Kelt Miskolczon, 1884. május 26.

Báró Vay Béla, főispán.

Melczer Gyula. Borsodmegye alispánja.

Gács, 1884. Julius hó 16-án.

T. cz. Brandt Vilmos és Társa uraknak

München.

Önöknek hozzám intézett felszólitására készségesen nyilatkoztatom, hogy ma Gács városa piaczán, a tüzoltó szerükkel megejtett próbán, a nagy közönséggel jelen lévén, személyesen láttam, miként egy ásványolajjal megöntözött zsák, kézzel, rövid perczek alatt, az eloltott lángok közül, minden kár nélkül, megmentetett; láttam, hogy egy szalma között összerakott ölfa, mely kátránynyal és kőolajjal megöntöztetett, meggyujtva, rövid perczek alatt kézzeli megöntözés által, a tüztől megoltalmaztatott; később pedig szivattyu által történt öntözés mellett, az emésztő lángok, azonnal elfolytattak. — Mind ezeket látván és tapasztalván, ennek tanuságaul jelen beismerésemet kiállitom,

Gróf Forgách Antal s. k.
val. b. tanácsos, cs. kir. kamarás és földbirtokos.

Teljes tisztelettel

Brandt Vilmos és Társa.

München — Budapest.

Hivatkozva Brandt Vilmos és Társa uraknak fentebbi nyilatkozatára, van szerencsénk Hajdumegye t. közönségének tudomására hozni, hogy mi alólirottak ezen tüzoltó szert, melynek kitünő voltáról a kül- és belföld legnevezetesebb czégeinek bizonyitványai tanuskodnak, — illetve ennek elkészitési titkát a föltalálótól megvettük és ugy nagyobb telepek mint gyáraknak tüzoltószerrel való ellátását felvállaljuk, valamint megrendeléseket kisebb mennyiségü tüzoltóvegyülékre is elfogadunk a következő árakért;

25 liter	Brandt-féle tüzoltófolyadék	frt	2.50	itt helyben Debreczenben.
50 „	„	„	4.50	
75 „	„	„	6.50	
100 „	„	„	8.	

500 litert meghaladó megrendeléseknél egyezés szerint.

Tekintettel azon fontos feladatra, melyet teljesiteni ezen **tüzoltószer** hivatva van, reméljük, hogy rövid idő mulva megyénkben is, **vèdelem gyanánt a tüzveszély ellen**, minden családnál található lesz.

Hajlandók vagyunk ezen tüzoltó szerrel gyakorlati próbát tenni.

Tisztelettel

Bauer és Társa

mezőgazdasági gépcsarnoka Debreczenben n.-péterfiautcza 853. sz. (helyi vasut megálló.)

Védelmezés tüzveszély ellen.

Debreczen, 1885. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

1885. XVII. évfolyam

Előfizetési árak:
Helyben és póstán küldve.
Egy évre . . . . 10 frt—kr.
Fél évre . . . . 5 „—„
Negyed évre . . . 2 „50 „

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény főpiacz, Vec-oy-ház földszin, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalok utján.

Egyről-másról.

I.

A förendiház reformj

(r. e.) »Ha az ember ut
mindent mesélhet. . . .« — igy
német közmondás. De ha az em
pesten járt és a Tisza-kormány
gairól akar mesélni; a ki a pol
zet felől óhajtana felvilágositás
is nyujtani, de legalább szere
j á t használatára: az ugyan bo
ber volna!

Mert a Tisza-kormány é
politikai események, hasonlitana
csigához, a mely pereg-forog e
nem azért sohasem tudod, hogy
meg, hová esik.

A förendiházi reform törvé
val épen igy voltunk.

Meghallgattuk a kormány
beszédét. Épültünk a Jókai
Begyőztük a kormány sajtójána
sőt annyira mentünk, hogy me
Beksics Gusztáv (más néven
Antitimoleon, Censor, Cajus Gr
röpirataitól is. Mindezekből a
mást meritettük, hogy a korm
reformot a k a r.

Kardoskodott a kormány
lett, hogy a czimzetes püspök
janak, az indigenák magyar t
joga szabályoztassék és »társad
lemi életünk kitünőségei«
160—170 egyén — bejussana
förendiházba, a melynek neve let
tul f e l s ő h á z.

Ezek a r e f o r m o k bir
s z a b a d e l v ü szinezettel. A
bit p. o. az »egyenlőség« el
akarták volna ránk erőszakolni.

E mellett kardoskodott a
De másrészt működött a
rendiházi ellenzék is. Szegén
ruhát kaptak és uti-pénzt; sz
leveleztek és conspiráltak; a
zül Simor és Samassa tartatt
nak, mint a kik a javaslat
szavazni; Zichy Nándor kar
erdélyi mágnások jogai mellett
tics Tasziló szolgált pénzzel, gr.
pedig szintén elfeledni látszott
örököst vendégeül tisztelhette
Még gróf Széchen Antal is elle
fel, mert azt hiresztelték r
indigenák jogainak megszoritás
agitálni Budapestre . . . az
ben. Gróf Andrássy Gyula pe
mozdonyt találta fel magában
kelt Buda és Pest között; e
a megyénkinti választás behoz

És mi történik?

Hát az, hogy vasárnap
kormány és a főrendi ellenz
a derekát.

Megalkudtak szépen, u
e l v e t feladta mindenki.

Vagyis: Tisza (ugy a
kelt ellenzék kivánta) megelé
nevezett tag helyett 50-el
t á r s a d a l m i és t u d ó
s é g e k, hanem a kimara
közül.

A czimzetes püspökök é
maradnak a főrendiházban.

Az »e g y e n l ő s é g«
rabbi . . . elejtetik Tisza ál

A főrendek (a kik vis
szegényebb mágnásokat) vála
got, valószinüleg a kimaradt
nások közül.

Bejönnek talán a prote
és felügyelők — másülönb
den ugy, a hogy volt, még
h á z elnevezése is marad, n
s ő h á z: megyei választás
nem lesznek.

Mert Tisza Bécsben v
a felségtől (biztos értesü